

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

TAJNE

7737 J5
Pocztą polową 53, dn. 27 czerwca 1921 r.

Oddział II Informacyjny

Ew. 2 № 26264/II.

Do

ADJUTANTURY GENERALNEJ

w BELWEDERZE .

Belgia

Przedkłada się odpisy raportu Attaché Wojskowego w Brukseli
dotyczącego terminu służby wojskowej w Belgji oraz udziału tej
ostatniej w sprawie Górnego Śląska.

1 załącznik

Szef Sztabu Generalnego
S i k o r s k i m. p.
Generał porucznik

Za zgodność:

[Handwritten signature]

SZTAB GENERALNY
NACZELNE DOWÓDZTWO
7737 J5
30. VI 1921 roku

PLISUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

POSELSTWO POLSKIE
w Brukseli.

Bruksela 14 czerwca 1921.

TAJNE

Attaché Wojskowy.
No.516.

Dó Naczelnego Dowództwa W.P.
Oddział II.
Seksja Ewidencyjna

Melduje:

Dnia 20 maja został złożony w Izbie projekt terminu służby wojskowej dla roczników 20 21,22 r. Nowy ten projekt jest projektem przejściowym pomiędzy projektem wojskowej służby dla rocznika 1919 "la levée spéciale de 1919" i projektem ustawy o powszechnym obowiązku Sł.Wojsk. Projekt ten dotychczas nie jest jeszcze zatwierdzonym i napotkał się na znaczne trudności ze strony partji socjalistycznej

25 maja przy głosowaniu tego projektu rezultaty były następujące:

1a sekcja 11 głosów za, 2 powstrzymania.referent p.Masson liberał
2a " 7 za i 5 powstrz.ref. p.Janson liberał
3a " 5 za 8 powstrz. ref. p. Bouchery socjalista
4a " nie głosowała, referent p.Troolet
5a " 4 za 8 nie, 1 i 1 powstrz.referent p. De Coster katolik
6a " 2 za 8 nie, i 1 powstrz.referent p. Moury socjalista

Ogółem projekt napotkał się na wrogie usposobienie ze strony partji socjalistycznej i grupy "flamingants"katolików.

Począwszy od 1 sierpnia zostanie zorganizowana stała armja okupacyjna belgijska, która składać się będzie częściowo z 4-tej Dywizji Armji, częściowo zaś z jednostek t.j. pułków innych dywizji. Skład armji okupacyjnej będzie następujący.

1 Główna Kwatera

2. Jedna dywizja armji/4a/ pod bezpośrednim dowództwem Armji Ok.

3. Wojska

Teraźniejsze dowództwo 4ej D.A. wraz z główną kwaterą obejmie dowództwo dyw. armji okup. która składać się będzie:

Z 1go z 5ej Dyw. Piech. 7go z 8ej D.P. 8go z 9ej D.P. i 14 pułku piech

Z 2go i 4go p. strzelców pieszych

Z 8gi, 9go i 13go pułku artylerji

Z 1-go lancierów

Z 2go pułku strzelców konnych.

Z 5go pułku wojsk inżynieryjnych /génie/

Z połowy 4go pułku inż.

Z 4go pułku oddz. wojsk transportowych

Z 1ej grupy dyw ciężkiej artylerji

Z dwóch kompanji cyklistów 1go i 2go bat cyklistów

Utworzenie tej nowej armji Okup. jest w związku z nową reorganizacją armji belgijskiej, która dotychczas jest jeszcze w stanie projektów niezatwierdzonych. W głównych zarysach projekt ten stanowi utworzenie 6 korpusów, lecz 3 z nich będą mieć w czasie pokoju 1 dywizję piechoty mniej, czyli na stopie pokojowej Armja belg. zredukowana będzie do 9 dywizji.

Co się tyczy sprawy Górnego Śląska, to dotychczas udział Belgji na konferencji, data której dotychczas nie jest ustalona, nie jest zdecydowany. Do tego dąży Francja, Anglja dotychczas opiera się temu. Rząd belg. również do tego dąży, nie chcąc odejść od stanowiska jakie Belgja zajmowała na poprzednich ostatnich konferencjach w Paryżu i w Londynie. Jest to stanowisko Belgji, a również wpływa na to osobistość tutejszego Ministra Spraw Zagr. p. Jaspara, którego własna ambicja w tem jest zainteresowana i dążącego do odegrania

poważnej roli i utrzymania swego stanowiska uzyskanego na poprzednich konferencjach.

Należy zaznaczyć mowę ministra Spraw Zagr. w Izbie Deputowanych dnia 3.VI; jest ona wytyczną linią programu polityki zagranicznej Belgji według programu tut. ministra Spr. Zagranicznych.

Belgja dąży do utworzenia własnej polityki, która ze względu na jej jak geograficznego tak i ekonomicznego stanowiska polega całkowicie i zależy od utrzymania się sprzymierza. Belgja będąc związana przymierzem obronnym wojskowym z Francją dąży obecnie do zawarcia takowego z Anglią i otrzymania tym sposobem najdalej sojuszu pomiędzy Francją a Anglią.

Belgji koniecznie zależy na utrzymaniu się nie tylko dobrych stosunków pomiędzy Anglią a Francją, lecz na ściślejszym sojuszu pomiędzy nimi. Rola Belgji w tem będzie jak i dotychczas starannie się i utrzymanie ich odegraniem roli pojednawczej.

Typową frazą w mowie ministra Jaspara jest wyrażenie, że Belgja jest "centem" Ententy, oraz że utrzymując dobre stosunki z Anglią, Belgja tem oddaje usługę Francji.

Na opinie polityki Belgji obecnie wywierają wpływ następujące czynniki: w sprawie Górne Śląska: wysoka finansjerja, wpływ Anglii i stanowisko kompromisowej polityki Belgji jak i również osobistość p. Jaspara.

Z tego należy wnioskować, że o ile Belgja będzie brać udział w konferencji w sprawie G. Śląska, postara się ona uzyskać pod wpływem Francji maksymalne ustępstwa na korzyść poglądu francuskiego czyli przez to samo korzystniejszych warunków dla Polski.

Całym dążeniem i obawą dla Belgji jest niedopuszczenie do sytuacji, w której Belgja musiałaby jawnie się wypowiedzieć po stronie Francji lub Anglii.

Od stanowiska Angli zależy poparcie Belgji w kwestji dotychczas będącej w zawieszeniu t.j. w kwestji rewizji Traktatu 1839 roku z Holandją.

Co się tyczy stosunku Belgji do Niemiec, to polityka nowego gabinetu Wirtha zrobiła dodatnie wrażenie i wywołuje uczucie szerszej chęci wykonania zobowiązań Traktatu Wersalskiego, a w szczególności, na czem najwięcej zależy Belgji, wykonanie klauzuli rozbrojenia i odszkodowań.

Jednakowoż na opinie wpłynęła niekorzystnie sprawa sądu nad winowajcami niemieckim, którzy dopuścili się gwałtów nad dziećmi belgijskiemi w Grammont, a zostali uniewinnieni, jak również stanowisko obecnie zajęte przez Bwarję w kwestji rozbrojenia. Jednakże panuje pogląd, że Niemcy dążą do wykonania zobowiązań.

Stosownie do posiadanych wiadomości nie opuszczam żadnej okazji zaznaczania w sprawie Górnego Śląska znaczenia jakie ta sprawa może mieć na przyszłość w kwestji bezpieczeństwa samej Belgji, co jednak w sferach wojskowych jest zupełnie zrozumiałe. W kwestji litewskiej również zaznaczam całą chęć naszą do dojścia do porozumienia w tej sprawie, trudności stawiane przez Rząd Kowieński i niezbędność konsultacji zdania ludności Litwy Środkowej w tej sprawie.

Atache Wojskowy

Za zgodność odpisu: /-/ Starzeński